

Americká komunita byla v šoku

KVĚTINY PŘED AMBASÁDOU Lidé nosili už od večera před velvyslanectvím USA květiny a svíčky

FOTO: MAFA - MARTIN PINKAS

Praha - Barbarský útok, který otrásl USA, pocítila i Praha. "Co se děje ve Státech?" ptaly se desítky Američanů, kteří dočasně či dlouhodobě pobývají v hlavním městě. Před americkou ambasádou na Malé Straně hořely o půlnoci dvě desítky svíček, u zátarasů, kterými policisté ohradili celou budovu, ležely květiny. Okolí hlídalo více policistů se samopaly než obvykle. Každý z nich měl na sobě nezvykle i neprůstřelnou vestu.

Kontroly u ambasády

"Myslím, že vesty by nás neochránily. Pokud by nás chtěl někdo zabít, tak bude mřít stejně na hlavu," neskrýval obavy jeden z policejních důstojníků, který v ruce svíral samopal. "Zatím je tady

klid, chodí sem jenom jednotlivci s květinami," dodal.

Na budově velvyslanectví vlála vlajka s hvězdami a pruhy spuštěná na půl žerdí. Opodál kontrolovala dvojice policistů každé projíždějící auto. Řidiči museli policistům ukazovat i zavazadlový prostor vozu, otevřít kapotu motoru a policisté se zrcadlem na dlouhém nástavci prohlíželi i podvozkový všech aut.

Kousek od policejní hlídky zapálil svou svíčku zjevně oťresený William Coll z Chicaga. "Kdybych si to chtěl před týdnem vymyslet, tak mě něco tak děsivého ani nenapadne. Jako sci-fi," řekl.

Nemluvalo se o ničem jiném

V mnoha pražských restaura-

DO SLUŽBY. Policisté si před americkým velvyslanectvím v Praze zapínají neprůstřelné vesty.

FOTO: MAFA - MARTIN PINKAS

cích a hospodách, které si oblibila americká komunita, se v noci nehovořilo o ničem jiném než o atentátech. "Američané z toho jsou úplně vedle. Když v televizi mluvil prezident Bush nebo starosta New Yorku, stáli takřka v pozoru. Celý lokál ztichl," popsala náladu v Jo's baru na Malé Straně servírka Eva Kratochvílová. Tak plno podle ní ještě nikdy neměli. Zákazníci do podniku naklalo hlavně nepřetržitě zpravodajství stanice CNN promítané na velkém plátně.

"Je to pro nás šok. Tohle nemohl nikdo čekat," shrnul pocity všech Kent Martin z texaského Austinu. "Přišli jsme sem na pivo a najednou vidíme v televizi ty strašné obrázky," přiblížil okamžik, kdy se o útocích dozvěděl.

"Jsem tu s přáteli ze západního pobřeží a bojíme se nejenom o další města, ale i o Evropu. Ty výbuchy mohou být zítra i tady," řekl Kris Reyes ze Santa Cruz.

Stejně problémy řešili i hosté restaurace v ulici Na Perštýně. "Bojím se, že zítra bude hořet Londýn," svěřil se Angličan Kevin Curhaim. Mnozí Američané se přímo z lokálu snažili dovolat svým rodinám za Atlantikem. Povedlo se to však jen málokomu - telefonní linky ve Státech byly absolutně přetížené.

Netypické chování amerických turistů zaznamenal personál většiny podniků v centru metropole. "Skupina Američanů si u nás objednála narozeninovou oslavu. Odpoledne však zavolali, že dnes bohužel nemají co slavit

OČI NA TELEVIZI. Jedna z mnoha pražských hospod, kde Američané sledovali nejnovější zprávy.

FOTO: MAFA - HYNEK GLOS

a akci zrušili," řekla Michaela Neumannová, barmanka v hudebním klubu Duplex na Václavském náměstí.

Turisté zůstávají v Praze

Turisté se včera museli smířit s tím, že se nazpět do Spojených států hned nedostanou. Minimálně do dnešního poledne jsou v USA zastaveny veškeré lety. Cizinci si proto prodlužovali pobyt v hotelích. "Nejprve se snažili dovolat svým blízkým. Když byly zrušeny linky do USA, začali si všichni houfně přibíjedať další noci," konstatovala Kristina Štablová, recepční hotelu Palace.

Některé televizní zprávy označovaly za původce útoků islám-

ské extremisty. V pražských arabských podnicích, kde jindy hraje jen hlasitá hudba, zněly včera v noci zprávy ze Severní Ameriky.

Opůlnoci měli arabští prodavači občerstvení ve Spálené ulici puštěno zpravodajství francouzského rozhlasu a vzrušeně poslouchali další novinky. "Jestli je to strašné? No, alespoň Francouzi mají strach," vyhnul se přímé odpovědi jeden z nich.

Třeba zaměstnanci restaurací McDonald's a KFC prožívali den jako každý jiný. "Nic jsme nezaznamenali. Lidé tu přilíhli netruchli," prohlásila prodavačka Jitka Ondráčková z prodejny McDonald's v horní části Václavského náměstí.

Zpravodajové MF DNES

Lidé hledali v noci informace na internetu

Praha (lds, sh) - Kde získat uprostřed noci co nejčerstvější informace o aktuálním dění na východním pobřeží Spojených států, které se v té chvíli jen obtížně vzpamatovávaly z šoku po teroristických útocích?

Na internetu. Moderní komunikační síť se pro statisíce obyvatel, jež na televizorech nenaladily zahraniční stanice, stala v noci z úterý na středu hlavním zdrojem zpráv.

Na zpravodajských serverech,

ale i na chatech (tedy diskusních stránkách) se i ve velmi brzkých ranních hodinách setkávali lidé a společně se pídili po svých blízkých a známých.

"Volala jsem na ministerstvo zahraničí, ale tam mi neřekli nic," posteskla si jedna z návštěvnic chatu.

Ministerstvo zahraničí navzdory vypjaté situaci ve Spojených státech nezřídilo horkou linku, na níž by úředníci pomáhali občanům. Lidé se během

noci dovolali maximálně na ústřednu. Tam po celou noc seděl jeden z pracovníků diplomatické služby. "Volaly sem desítky lidí. Většinou chtěli vědět, co je s jejich příbuznými. Zatím ale mnoho informací nemáme, odkazoval jsem je na zastupitelské úřady ve Spojených státech," prohlásil muž.

Jenže třeba do New Yorku se nebylo možné vůbec dovolat - telefonní linky byly přetížené.

Pro mnoho lidí tak zůstal hlavním

zdrojem informací internet. Nejčtenější zpravodajský server - internetový magazín iDNES - přesáhl za první den zpravodajství o dění v USA více než milion zobrazených stránek.

Největší nápor čtenářů zaznamenal iDNES v podvečer, kdy si lidé otevřeli sto tisíc stránek za hodinu, což je zhruba desetkrát více než obvykle v tuto dobu.

"Museli jsme podobně jako jiné velké zpravodajské servery - například Washington

Post.com či CNN.com - omezit ostatní zpravodajství a stránky zjednodušit, aby iDNES tak obrovský zájem čtenářů nepoložil," uvedl vedoucí iDNES Jan Kubíček.

Velkou návštěvnost zaznamenaly i další české servery. Například magazín České noviny zaznamenal sedminásobný zájem oproti běžnému provozu, který představuje průměrně devadesát tisíc shlédnutých stránek denně.

ZVONY SMUTKU V poledne se na znamení smutku v souvislosti s teroristickými útoky proti USA rozezněly zvony pražských katolických chrámů.

VZP RUŠÍ POBYTY Všeobecná zdravotní pojišťovna v reakci na tragédii zrušila včerejší večerní i dnešní odlety dětí na ozdravné pobyty do Platanonu v Řecku. Odložila i přilet jednoho stroje s dětmi. Informace podává VZP na číslech 02/21752121, 02/21752175, 0602268902.

VÍZA SE NEVYDÁVÁJÍ Americká ambasáda je až do odvolání uzavřena, což pozastavilo i žádosti českých občanů o víza. "Uvidíme, jaká bude situace v Bratislavě nebo ve Vídni, zda se budou vydávat tam," řekl mluvčí ministerstva zahraničí Aleš Pospíšil. Američané se mohou v případě nouze obrátit na telefon 02/57532706 anebo vyhledat webovou adresu www.travel.state.gov

ŽÁDNÍ ZRANĚNÍ ČEŠI Mluvčí ministerstva zahraničí Aleš Pospíšil dnes ráno potvrdil, že zastupitelstva nevědí o jediném případě, kdy by obětí teroristických útoků byl český občan.

PŘIPRAVENÍ ODLETĚT Čeští zdravotníci a záchranáři jsou do hodiny schopni odletět do USA. Agentura ČTK to řekla mluvčí ministerstva vnitra Gabriela Bártíková po večerním jednání krizového štábu. Ten také rozhodl poslat do Ameriky krevní deriváty, kterých je nyní v USA nedostatek. Bezplatně je už nabídla Fakultní nemocnice Královské Vinohrady v Praze.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY:
- Ambasáda ve Washingtonu: telefon 001 202 27 49 100, fax 00-1-202/9668540, e-mail washington@embassy.mzv.cz
- Informační linku požárníků v USA: 001 718 999 2541
- Nemocniční informační centrum, Saint Vincents Hospital, New York: 001 212 6047285.
- American Airlines, informace: 001 800 245 0999.
- United Airlines, informace: 001 800 932 8555
(pozn. Časový posun minus 6 hod.)

Policie plánuje, že zvýší ostrahu dalších strategických podniků v zemi. Na letišti by dnes měly normálně přistát pravidelné zahraniční linky.

Praha (rep) - Na největším českém mezinárodním letišti v Praze-Ruzyni byl během noci a rána klid. Stejnou zprávu hlásí i zesílené policejní hlídky, které střežily strategická místa po celé republice.

"Nic mimořádného se neděje. Sice byla zesílena ochrana letiště, nicméně na první pohled se to nedá poznat. Cestující žádná omezení v tomto směru nepocítí," uvedl po půlnoci dispečer firmy Menzies Aviation Group, která odbavuje letadla.

Jaké opatření správa letiště a letecké společnosti učinily, nechtěl nikdo upřesnit. "Děláme vše pro ochranu našich zákazníků. To je maximum, co můžu říct," sdělil například Dan Plovajko, ředitel vnějších vztahů Českých aerolinií.

Právě tato společnost oznámila, že zrušila dnešní pravidelný let Praha - New York, který měl startovat v poledne. "Zatím ještě nevíme, zda neodložíme i linku do Tel Avivu, která z ruzyňského letiště odlétá před půlnocí. Budeme se rozhodovat podle aktuálního vývoje situace," upřesnil Plovajko. Spoj do Tel Avivu, který měl odletět v úterý, byl odložen.

DO AMERIKY SE NELETÍ. Lidé, kteří měli dnes z pražského letiště Ruzyně odletět do New Yorku, se asi v sedm hodin ráno dozvěděli, že linka je zrušena.

FOTO: MAFA - MARTIN PINKAS

Podle mluvčí České správy letišť Vlasty Pallové se dnes provoz na letišti nebude lišit od jiných dnů: letadla z ostatních zemí světa přistanou podle letového řádu. "Ještě je otázkou, zda přiletí linka z Izraele," dodala ráno Pallová.

Policie během noci nezaznamenala v republice žádné mimořádné události. "Ze všech našich

stanovišť jsme dostali zprávu: Klid. Policisté se potýkali jen s běžnou kriminalitou," konstatovala Danica Hrabalová z policejního prezidia.

Policie už včera posílala hlídky u rizikových míst: u pražského sídla Rádía Svobodná Evropa, velvyslanectví, elektrárny a dalších strategických podniků. "Nadstandardní ochranu strate-

gických budov zřejmě ještě rozšíříme. O které půjde, však v tuto chvíli ještě nevíme," dodala Hrabalová. Celkový počet policistů, kteří se podílejí na mimořádných opatřeních, nebyl včera ráno nikdo z policejního prezidia schopen sdělit.

Ačkoli budovu americké ambasády v Praze od úterního odpoledne střežily posílené hlídky,

úřad byl naprosto prázdný. Velvyslanectví přitom nezřídilo žádnou krizovou linku, na níž by se občané Spojených států, kteří právě pobývají v Česku, dozvěděli, jak se mají nyní zachovat. "Nemůžeme nic dělat, snažili jsme se kontaktovat americkou ambasádu, ale tam nikdo není," potvrdil Američan Paul Wilkin-